

Temat: Poszukiwanie minimum wartości funkcji w dwóch wymiarach metodą Newtona			
Wykonał: Marcin Fabrykowski	Wydział: FiIS	Kierunek Inf. Stos.	Grupa: grupa 3

1. Wstęp

Poszukiwanie minimum funkcji dwóch zmiennych metodą Newtona odbywa się analogicznie do poszukiwania minimum funkcji kwadratowej. Sprowadzenie poszukiwanej funkcji dwóch zmiennych do funkcji jednej zmiennej realizujemy poprzez podstawienie $r = [x, y]$. Doprowadzamy pierwotne równanie do postaci

$$g(r) = \frac{1}{2}r^T Ar + r^T b$$

gdzie A to macierz Hessego, natomiast $b = [b_1, b_2]$ jest wektorem wyrazów wolnych.

2. Wykonanie ćwiczenia

Badamy funkcję

$$f(x, y) = x^2 - 4x + 8 + y^2 - 4y + xy$$

zauważamy że czynnik $+8$ nie wpływa na kształt funkcji a jedynie na jej przesunięcie. Nie ma to dla położenia minimum, dlatego definiujemy nową funkcję

$$g(x, y) = f(x, y) - 8 = x^2 - 4x + y^2 - 4y + xy$$

dążymy do postaci $g(r) = \frac{1}{2}r^T Ar + r^T b$. Z założenia $r = [x, y]$.

Obliczamy macierz Hessego: $A = \begin{bmatrix} \frac{\partial^2 g}{\partial x^2} & \frac{\partial^2 g}{\partial x \partial y} \\ \frac{\partial^2 g}{\partial x \partial y} & \frac{\partial^2 g}{\partial y^2} \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} 2 & 1 \\ 1 & 2 \end{bmatrix}$

Teraz obliczamy czynnik $\frac{1}{2}r^T Ar$

$$\frac{1}{2}r^T Ar = \frac{1}{2} \begin{bmatrix} x & y \end{bmatrix} \begin{bmatrix} 2 & 1 \\ 1 & 2 \end{bmatrix} \begin{bmatrix} x \\ y \end{bmatrix} = \frac{1}{2} \begin{bmatrix} x & y \end{bmatrix} \begin{bmatrix} 2x+y \\ x+2y \end{bmatrix} = \frac{1}{2} (2x^2 + xy + xy + 2y^2) = x^2 + y^2 + xy$$

Porównując to z funkcją $g(x, y)$, zauważamy, że brakującym elementem jest $(-4x - 4y)$. Przyrównujemy więc to do wektora wyrazów wolnych:

$$r^T b = \begin{bmatrix} x & y \end{bmatrix} \begin{bmatrix} b_1 \\ b_2 \end{bmatrix} = x \cdot b_1 + y \cdot b_2 = -4x - 4y \Rightarrow b = \begin{bmatrix} -4 & -4 \end{bmatrix}$$

Następnie wyliczamy wartości funkcji $g(x, y)$ w obszarze $x \in (-10, 10)$ oraz $y \in (-10, 10)$

Zadanie to wykonuje program:

Listing 1: main.cpp

```
#include <iostream>
#include <stdio.h>
#include "nrutil.h"
#include <nrutil.c>
#include <gaussj.c>
using namespace std;
float f(float x, float y);
//TYLKO MACIERZ 2x2!!!
float** mul(float** a, float** b);
//TYLKO 2x2 jako 2x1!!!
float dl(float** a);
float** grad(float x, float y);
float** sub(float** a, float** b);
int main()
{
    printf("1)\n");
    FILE *plot;
    plot=fopen("plot.dat", "w");
    int i, j;
    for (i=-100; i<100; i++)
    {
        for (j=-100; j<100; j++)
        {
            fprintf(plot, "%f %f\n", (float)i/10, (float)j/10, f((float)i/10, (float)j/10));
        }
        fprintf(plot, "\n");
    };
    fclose(plot);
    printf("2)\n");
    float** A=matrix(1,2,1,2);
    float** I=matrix(1,2,1,2);
    float** J=matrix(1,2,1,2);
    A[1][1]=2;
    A[1][2]=1;
```

```

A[2][1]=1;
A[2][2]=2;
I[1][1]=1;
I[1][2]=0;
I[2][1]=0;
I[2][2]=1;
J[1][1]=-1;
J[2][1]=0;
J[1][2]=0;
J[2][2]=0;

gaussj(A,2,I,2);
printf("A:\n");
for (i=0;i<2;i++)
{
    for (j=0;j<2;j++)
    {
        printf("%f\t",A[i+1][j+1]);
    };
    printf("\n");
};
float **b=matrix(1,2,1,2);
b[1][1]=-4;
b[1][2]=-4;
b[2][1]=0;
b[2][2]=0;
float **A2=mul(A,J);
float **r=mul(A2,b);
printf("r:\n");
for (i=0;i<2;i++)
{
    for (j=0;j<2;j++)
    {
        printf("%f\t",r[i+1][j+1]);
    };
    printf("\n");
};
printf("3)\n");

free_matrix(r,1,2,1,2);
free_matrix(b,1,2,1,2);
free_matrix(A,1,2,1,2);
free_matrix(I,1,2,1,2);
return 0;
};
float f(float x,float y)
{
    return x*x-4*x+8+y*y-4*y+x*y;
};

```

```

float** mul(float** a, float **b)
{
    float** wynik=matrix(1,2,1,2);
    wynik[1][1]=a[1][1]*b[1][1]+a[2][1]*b[1][2];
    wynik[1][2]=a[1][1]*b[2][1]+a[2][1]*b[2][2];
    wynik[2][1]=a[1][2]*b[1][1]+a[2][2]*b[1][2];
    wynik[2][2]=a[1][2]*b[2][1]+a[2][2]*b[2][2];
    return wynik;
};
float dl(float** a)
{
    return sqrt(a[2][1]*a[2][1]+a[2][2]*a[2][2]);
};
float** grad(float x, float y)
{
    float** wynik=matrix(1,2,1,2);
    wynik[1][1]=2*x-4+y;
    wynik[2][1]=2*y-4+x;
    wynik[1][2]=0;
    wynik[2][2]=0;
    return wynik;
};
float** sub(float **a, float **b)
{
    float **wynik=matrix(1,2,1,2);
    wynik[2][1]=a[2][1]-b[2][1];
    wynik[2][2]=a[2][2]-b[2][2];
    wynik[2][1]=a[2][1]-b[2][1];
    wynik[2][2]=a[2][2]-b[2][2];
    return wynik;
};

```

w efekcie czego otrzymujemy dane, które przedstawione graficznie pozwalają nam określić przybliżone miejsce zerowe funkcji

3. Wnioski

Metoda Newtona sprawdza się przy wyznaczaniu miejsc zerowych funkcji dwóch zmiennych.

Rysunek 1: wartości funkcji $g(x,y)$

